

Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Práva a povinnosti študentov

Prezentácia

Úvod do štúdia práva a právna informatika

JUDr. Jozef Andraško, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave

Právnická fakulta

Ústav práva IT a PDV

CC BY

PREHĽAD

- **VYSOKÁ ŠKOLA**
- **AKADEMICKÉ PRÁVA A SLOBODY**
- **ORGÁNY AKADEMICKÉJ SAMOSPRÁVY**
- **PRÁVA A POVINNOSTI ŠTUDENTOV**

Vysoké školy

- problematika VŠ upravená v zákone č. **131/2002** Z. z. o **vysokých školách** a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- vrcholné **vzdelávacie, vedecké a umelecké ustanovizne**

Aké je poslanie **vysokých škôl?**

POSALNIE VŠ (§ 1 ods. 2)

- **rozvíjať:**
 - harmonickú osobnosť,
 - vedomosti,
 - múdrosť,
 - dobro a
 - tvorivosť v človeku
- **prispievať k rozvoju:**
 - vzdelanosti,
 - vedy,
 - kultúry a
 - zdravia pre blaho celej spoločnosti, a tým prispievať k rozvoju vedomostnej spoločnosti

Aké je hlavná úloha **vysokých škôl?**

HLAVNÁ ÚLOHA VŠ (§ 1 ods. 3)

- VŠ poskytujú, organizujú a zabezpečujú vysokoškolské vzdelávanie
 - v rámci akreditovaných študijných programov (AK)
- ŠP si zostavujú VŠ
- súbor predmetov (P, PV, V), ktoré pozostávajú zo vzdelávacích činností (prednáška, seminár, cvičenie....)
- **ŠP súčasťou študijného odboru (právo 3.4.1)**
 - *študijný program možno uskutočňovať v študijnom odbore, ktorý je súčasťou sústavy študijných odborov.*

HLAVNÁ ÚLOHA VŠ (§ 1 ods. 3)

- ŠP – sa realizujú v 3 stupňoch
 - ŠP 1. stupňa – bakalársky ŠP **Bc.**
 - ŠP 2. stupňa – magisterský ŠP (inžiniersky, doktorský) **Mgr.**
 - ŠP 3. stupňa – doktorandský ŠP **PhD.**
- **JUDr.?**

<https://uniba.sk>

FORMY A METÓDY ŠTÚDIA (§ 60)

- **Študijný program sa môže uskutočňovať v:**
 - **dennej** forme štúdia alebo
 - **externej** forme štúdia
- **Vzdelávacie činnosti sa môžu uskutočňovať:**
 - prezenčnou metódou,
 - dištančnou metódou alebo
 - kombinovanou metódou

<http://blogs.articulate.com>

HLAVNÁ ÚLOHA VŠ

- **tvorivé vedecké bádanie alebo tvorivá umelecká činnosť**
- **v oblasti vedy a techniky:**
 - vykonávať základný výskum, aplikovaný výskum a vývoj,
 - využívať najnovšie poznatky vedy a techniky pri vzdelávaní študentov a **zapájať ich do tvorivej vedeckej činnosti.**

<http://247inquirer.com>

Právne postavenie vysokých škôl

PRÁVNE POSTAVENIE VŠ

- **právnická osoba**
 - vykonávajúca výskum a vývoj
- právna subjektivita – len VŠ

I. DELENIE VŠ

verejné vysoké školy

štátne vysoké školy

súkromné vysoké školy

zahraničné vysoké školy

<https://www.portalvs.sk>

<https://eduworld.sk>

II. DELENIE VŠ

univerzitné vysoké školy

poskytujú vzdelanie v študijných programoch v 3 stupňoch
-základný výskum, aplikovaný výskum, vývoj

odborné vysoké školy

poskytuje vzdelanie v študijných programoch 1. stupňa
-aplikovaný výskum

vysoké školy bez prívlastku univerzitné či odborné

poskytuje vzdelanie v študijných programoch 1. a 2. stupeň
-základný výskum, aplikovaný výskum, vývoj

- pokuta: od 16 596,50 eura do 497 908,50 eura

Ste členmi akademickej obce VŠ?

AKADEMICKÁ OBEC VŠ

- **zamestnanecká časť akademickej obce**
- **študentská časť akademickej obce**
 - študenti VŠ

Máte akademické práva a slobody?

AKADEMICKÉ PRÁVA A SLOBODY (§ 4)

- a) sloboda vedeckého bádania, výskumu, vývoja umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti a zverejňovanie ich výsledkov,
- b) sloboda výučby spočívajúca najmä v otvorenosti rôznym vedeckým názorom, vedeckým a výskumným metódam a umeleckým smerom,
- c) právo učiť sa pri zachovaní slobodného výberu štúdia v rámci akreditovaných študijných programov,
- d) právo na slobodné vyjadrovanie a zverejňovanie svojich názorov,
- e) právo členov akademickej obce voliť orgány akademickej obce a byť do nich volený,
- f) právo používať akademické insígnie a znaky a vykonávať akademické obrady.

AKADEMICKÉ PRÁVA A SLOBODY

- využívanie A PaS
 - v súlade so zásadami demokracie, humanity a s právnym poriadkom
- na zabezpečenie A PaS sa zaručuje **nedotknuteľnosť akademickej pôdy VŠ**
 - okrem prípadov ohrozenia života, zdravia, majetku alebo prípadov živeľnej pohromy
 - priestor vymedzený nehnuteľným majetkom, ktorý vysoká škola vlastní, spravuje, má v nájme alebo kde sa plní poslanie a hlavné úlohy vysokých škôl a fakúlt

AKADEMICKÁ PÔDA

- vstup orgánov činných v trestnom konaní na akademickú pôdu povoľuje **rektor**
- **politické strany a politické hnutia nesmú vykonávať politickú činnosť a zakladať svoje organizácie**

<http://www.ta3.com>

5. októbra 2017

Verejná vysoká škola

VEREJNÁ VŠ

- zriaďuje sa a zrušuje **zákonom**
- verejnoprávna a samosprávna ustanovizeň
- **člení sa na fakulty**
 - patria už do zriaďovateľskej právomoci vysokej školy.

Kto rozhoduje o organizácii a činnosti VVŠ?

AKADEMICKÁ SAMOSPRÁVA

- orgány akademickej samosprávy
- základom akademickej samosprávy:
 - akademická obec VVŠ
 - volí a odvoláva členov akademického senátu VVŠ
- podrobnosti o organizácii a činnosti VVŠ, ako aj postavenie členov akademickej obce upravujú jej vnútorné predpisy

ORGÁNY AKADEMICKÉJ SAMOSPRÁVY

akademický senát verejnej vysokej školy

rektor

vedecká rada verejnej vysokej školy

disciplinárna komisia verejnej vysokej školy

<http://uniba.sk/rektor/>

Súčasťi VVŠ

a) fakulty,

b) iné pedagogické, výskumné,
vývojové, umelecké, hospodársko-správne a informačné
pracoviská,

c) účelové zariadenia.

- fakulty zriaďuje, zlučuje, nariaďuje ich splynutie, rozdeľuje a zrušuje rektor
 - so súhlasom akademického senátu verejnej vysokej školy
 - po predchádzajúcom vyjadrení Akreditačnej komisie.
- **vnútorné predpisy súčastí verejnej vysokej školy musia byť v súlade s vnútornými predpismi verejnej vysokej školy!**

<http://www.teraz.sk>

Orgány akademickej samosprávy fakulty

- **základom akademickej samosprávy fakulty**

- **akademická obec fakulty**

- zamestnanecká časť
 - študentská časť

<https://fphil.uniba.sk>

ORGÁNY AS FAKULTY

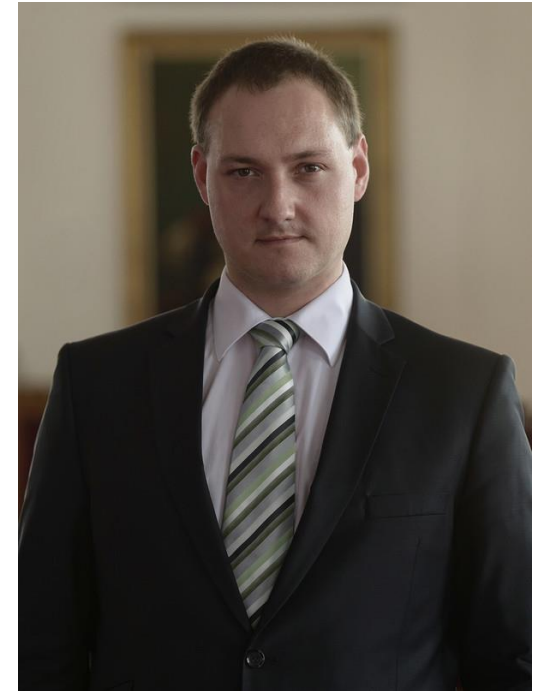

akademický senát fakulty

dekan

vedecká rada fakulty

disciplinárna komisia fakulty pre študentov

<http://www.flaw.uniba.sk>

Práva a povinnosti

akademické PaS (§ 4)

práva a povinnosti (§ 70 a § 71)

iné práva (z iných ustanovení)

sociálne práva (§ 94 a nasl.)

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA (§ 55)

- každý má právo študovať na vysokej škole **zvolený študijný program**, ak splní základné podmienky prijatia na štúdium
- vysoká škola alebo fakulta **nesmie** uchádzača alebo študenta **postihovať** alebo **znevýhodňovať** preto, že uchádzač alebo študent **uplatňuje svoje práva** podľa ZoVŠ
- práva – v súlade so **zásadami stanovenými v ZoVŠ** (§ 55 ods. 2)

ZÁSADY

- **zásada rovnakého zaobchádzania** vo vzdelaní (antidiskriminačný zákon)
- **zákaz diskriminácie z dôvodu:**
 - veku, pohlavia,
 - sexuálnej orientácie,
 - manželského stavu a rodinného stavu,
 - rasy,
 - farby
 - pleti,
 - zdravotného postihnutia,
 - jazyka,
 - politického alebo iného zmýšľania,
 - príslušnosti k národnostnej menšine,
 - náboženského vyznania alebo viery,
 - odborovej činnosti,
 - národného alebo sociálneho pôvodu,
 - majetku,
 - rodu alebo
 - iného postavenia.

Nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania

§ 55 ods. 4

*Uchádzač alebo študent, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli **dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania**, môže sa domáhať podľa antidiskriminačného zákona právnej ochrany **na súde**.*

DOBŘÉ MRAVY (§ 55 ods. 3)

- výkon práv a povinností vyplývajúcich z tohto zákona musí byť v súlade s **dobrými mravmi**
- nikto **nesmie** tieto práva a povinnosti **zneužívať** na škodu druhého uchádzača alebo študenta.
- **uchádzač alebo študent** nesmie byť v súvislosti s výkonom svojich práv **prenasledovaný** ani inak **postihovaný** za to, že **podá** na iného uchádzača, študenta, učiteľa, výskumného alebo umeleckého pracovníka alebo iného zamestnanca vysokej školy **sťažnosť, žalobu alebo návrh na začatie trestného stíhania.**

Práva študenta

PRÁVA ŠTUDENTA (§ 70)

- **študovať** študijný program, na ktorý bol prijatý,
- **utvoriť si študijný plán** podľa pravidiel študijného programu
- **zapísať sa do ďalšej časti študijného programu**, ak splnil povinnosti určené študijným programom alebo študijným poriadkom,
- **pri rešpektovaní časových a kapacitných obmedzení** daných študijným poriadkom a študijným programom **zvoliť si tempo štúdia**, poradie absolvovania predmetov pri zachovaní ich predpísanej nadväznosti a **zvoliť si učiteľa** pri predmete vyučovanom viacerými učiteľmi,

PRÁVA ŠTUDENTA (§ 70)

- v rámci svojho štúdia **uchádzať sa aj o štúdium na inej vysokej škole, a to aj v zahraničí,**
- **zúčastňovať sa** na výskumnej, vývojovej alebo umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokej školy,
- zúčastniť sa na **zakladaní a činnosti nezávislých združení pôsobiach na akademickej pôde** (spolkov, zväzov, stavovských združení) v súlade s právnymi predpismi,
- **aspoň raz ročne mať možnosť formou anonymného dotazníka vyjadriť sa o kvalite výučby a o učiteľoch,**
- **slobodne prejavovať názory a pripomienky k vysokému školstvu,**

Sociálne práva

SOCIÁLNE PRÁVA (§ 94 a nasl.)

SYSTÉM SOCIÁLNEJ PODPORY

- sociálne štipendiá z prostriedkov štátneho rozpočtu
- motivačné štipendiá z prostriedkov štátneho rozpočtu
- štipendiá z vlastných zdrojov vysokej školy
- zabezpečenie možností stravovania a ubytovania
- podpora športových činností a kultúrnych činností
- podpora študentov a uchádzačov o štúdium so špecifickými potrebami
- študentské pôžičky

<http://skolskyservis.teraz.sk>

Povinnosti študenta

POVINNOSTI ŠTUDENTA (§ 71)

- študijné povinnosti študenta vyplývajú zo **študijného programu**, ktorý študuje, a zo **študijného poriadku**.
- študent je povinný dodržiavať **vnútorné predpisy vysokej školy a jej súčastí**.
- **chrániť a hospodárne využívať majetok, prostriedky a služby vysokej školy,**
- **uhrádzať školné a poplatky** spojené so štúdiom podľa ZoVŠ, a to výlučne a priamo vysokej škole, na ktorej je zapísaný, a pravdivo uviesť skutočnosti rozhodujúce na ich určenie
- oznámiť vysokej škole alebo fakulte, ak je zapísaný na študijný program uskutočňovaný na fakulte, **adresu určenú na doručovanie písomností,**

POVINNOSTI ŠTUDENTA (§ 71)

- **osobne sa dostaviť** na písomné predvolanie rektora, dekana alebo nimi povereného zamestnanca vysokej školy alebo fakulty na prerokovanie otázok týkajúcich sa priebehu alebo skončenia jeho štúdia, alebo súvisiacich s jeho právami a povinnosťami,

Porušenie povinnosti študenta

DISCIPLINÁRNY PRIESTUPOK (§ 72)

- zavinené porušenie právnych predpisov alebo vnútorných predpisov vysokej školy alebo jej súčastí, alebo verejného poriadku.
- za disciplinárny priestupok možno uložiť študentovi niektoré z týchto **disciplinárnych opatrení**:
 - pokarhanie,
 - **podmienečné vylúčenie** zo štúdia s určením lehoty a podmienok, pri dodržaní ktorých bude podmienečné vylúčenie zo štúdia zrušené,
 - **vylúčenie zo štúdia**.
- disciplinárny priestupok je **premlčaný**, ak od jeho spáchania uplynul viac ako **jeden rok**.
 - premlčacia doba neplynie počas konania o disciplinárnom priestupku ani počas prerušenia štúdia.

DISCIPLINÁRNY PRIESTUPOK (§ 72)

- disciplinárne opatrenia ukladá **rektor**
- študentom zapísaným na štúdium študijných programov uskutočňovaných na **fakulte** ukladá disciplinárne opatrenia **dekan**.
- rektor ani dekan **nemôže uložiť prísnejšie disciplinárne opatrenie, než navrhla disciplinárna komisia.**
- konanie o disciplinárnom priestupku pred disciplinárnou komisiou vysokej školy (fakulty) je **ústne za prítomnosti študenta**
- ak sa študent nedostaví bez riadneho ospravedlnenia, **možno konať aj bez jeho prítomnosti.**

ROZHODNUTIE O ULOŽENÍ DISCIPLINÁRNEHO OPATRENIA

- písomné
- odôvodnenie
- poučenie o možnosti podať žiadosť o jeho preskúmanie
- do VR
- žiadosť sa podáva orgánu, ktorý rozhodnutie vydal
 - do 8 dní odo dňa jeho doručenia

ROZHODNUTIE O ULOŽENÍ DISCIPLINÁRNEHO OPATRENIA

- ak je týmto orgánom **dekan**, môže sám **žiadosti vyhovieť** a rozhodnutie **zmeniť alebo zrušiť**
- ak dekan žiadosti **nevyhoví**, postúpi ju **rektorovi**
- rektor rozhodnutie dekana preskúma
 - ak je v rozpore so zákonom, vnútorným predpisom verejnej vysokej školy alebo jej súčastí, **rozhodnutie zmení alebo zruší**
 - inak **žiadosť zamietne a rozhodnutie potvrdí**
 - do 30 dní od doručenia žiadosti o preskúmanie rozhodnutia dekana

**ĎAKUJEM
ZA POZORNOSŤ!**

jozef.andrasko@flaw.uniba.sk

